

Branchevereniging Techniek Nederland stelt zich constructief op

WE BLIJVEN MET HET KABINET PRATEN

Doekle Terpstra, voorzitter van Techniek Nederland, ziet de toekomst van zijn branche positief tegemoet. 'Het perspectief van de techniekbranche blijft rooskleurig, ondanks de keuzes van het nieuwe kabinet. Die keuzes hebben een remmend effect op een aantal duurzame ontwikkelingen. Maar Europese wet- en regelgeving zoals de BENG-norm en de label C-eis sturen ons land nog altijd verder richting verduurzaming van de gebouwde omgeving.'

Ook in de infratechniek (van uitbreiding van het elektriciteits- en glasvezelnetwerk tot aanleg en onderhoud van wegen, viaducten en tunnels) is er nog volop werk. Dus de branche heeft het druk zat. Maar wat het kabinet doet, zorgt wel voor frustratie. 'Er is tien jaar gewerkt aan emissieloos rijden in binnensteden. Veel ondernemers hebben geïnvesteerd in elektrische voertuigen. En dan besluit het kabinet-Schoof op een achternamiddag dat het niet doorgaat. Hoe kan de politiek een betrouwbare relatie opbouwen met de technieksector als ze ons een klap in het gezicht geven? Bedrijven hebben een betrouwbare, voorspelbare overheid nodig die koersvast is.'

Het kabinet-Schoof heeft een rigide streep gezet door de salderingsregeling voor zonnepanelen en door de warmtepomp-normering.

Het kabinet zou mensen met een kleinere portemonnee toch beter faciliteren?

De euforie die vorig jaar, ten tijde van het kabinet-Rutte IV, in de techniekbranche heerste is volledig verdwenen. 'Het kabinet-Schoof heeft een rigide streep gezet door de salderingsregeling voor zonnepanelen en door de warmtepomp-normering. De ISDE-subsidie voor hybride warmtepompen met een klein vermogen gaat omlaag en de belasting op elektrisch vervoer gaat omhoog.' Ja, de voorzitter van Techniek Nederland vindt zich er namens zijn achterban flink over op. 'De politiek zou mensen met een kleinere portemonnee toch beter faciliteren? De handrem zetten op maatregelen die ons sneller laten verduurzamen en die energierekeningen omlaag brengen, helpt hier toch niet bij? Bovendien hebben veel ondernemers geïnvesteerd in elektrische voertuigen, omdat ze dachten dat er een betrouwbare afspraak lag met het Rijk. Het maken van kabinet-resistente afspraken lijkt niet meer mogelijk.' Het gezwalk van dit kabinet zorgde al voor een flink aantal faillissementen in de zonnepanelenmarkt. 'Dat is doodzonde, want juist met zonnepanelen kunnen we veel winst boeken in het behalen van de doelstellingen van het Klimaatakkoord.'

Warmtepompen en zonnepanelen nog altijd een goede investering

Ook de markt voor warmtepompen stortte deels in. 'Ik zag dit voorheen niet zo scherp, maar consumenten blijken extreem gevoelig voor politiek sentiment. Een minister hoeft maar iets te zeggen over zonnepanelen, netcongestie, of een ander thema wat hen raakt en er ontstaat ongewisheid. De markt merkt dat direct in een dalend aantal verkopen. We kunnen rationeel wel denken: investeren in panelen of een warmtepomp is een goede investering, maar de meeste mensen maken een financiële afweging. Terwijl de investering in zonnepanelen een rendement oplevert van 6,5 procent. Dat haal je bij een bank niet! Toch denken de meeste consumenten: de salderingsregeling gaat eraf dus ik investeer hier niet meer in, want de terugverdientijd wordt te lang.'

Techniek staat weer helemaal op de kaart

Meer menskracht blijft nodig in de techniek dus daar zet de branchevereniging zich voortdurend voor in. 'De samenwerking met het onderwijs loopt steeds beter en er ontstaan ook steeds meer samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven. Er wordt weer gesproken over vakmanschap; het imago van de technieksector verandert in rap tempo. Dat zijn mooie ontwikkelingen. In het Aanvalsplan Techniek werken we nauw samen met andere branches om méér technici te werven én ervoor te zorgen dat ze ook binnen de techniek werkzaam blijven. Ook met onze eigen arbeidsmarktcampagne 'Je kunt zoveel meer in de techniek' timmeren we aan de weg. Techniek staat weer helemaal op de kaart.'

Kans om klimaatdoelen te halen slechts 5 procent

In de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) die het Planbureau voor de Leefomgeving eind oktober presenteerde kreeg het kabinet een tik op de vingers. De kans dat ons land de klimaatdoelen van 2030 gaat halen is nog maar 5 procent. Een belangrijk deel van de klimaatopgave ligt bij de industrie, maar ook in de gebouwde omgeving blijven we achter bij de doelstellingen. 'Van ambitieus klimaatbeleid is nog niets te merken. En van groene groei ook niet. Integendeel. De salderingsregeling en de verplichting om bij vervanging van de cv-ketel een hybride warmtepomp te installeren, zijn

geschrappt. De subsidie voor hybride warmtepompen gaat vanaf 1 januari 2025 omlaag. We doen dus niet méér, maar juist minder. De KEV 2024 onderstreept nog eens dat we dat we op de verkeerde weg zitten. Dat is een zorgwekkende ontwikkeling, want méér duurzame energie is niet alleen goed voor het klimaat. Consumenten krijgen er ook een lagere en meer voorspelbare energierekening door. De innovaties geven onze maakindustrie een voorsprong én duurzame energie maakt ons minder afhankelijk van buitenlandse energieleveranciers.'

Hoe gaan we groene krimp ombuigen naar groene groei?

Eén van de knelpunten voor een snelle verduurzaming is ons elektriciteitsnetwerk. 'We moeten inzetten op uitbreiding en versterking van het net, maar óók slimme technische oplossingen achter de meter toepassen. Techniek Nederland is benieuwd hoe minister Hermans groene krimp gaat ombuigen naar groene groei. We verwachten van het kabinet creatieve maatregelen om het eigen gebruik van duurzaam opgewekte energie te stimuleren. Denk aan zonnestroomboilers, warmtepompen, thuisbatterijen en de accu van de elektrische auto. Techniek Nederland wil graag meedenken en meedoen om de energietransitie weer op koers te krijgen.'

Tekst: Sara Terburg

Wat willen ze in Den Haag nu eigenlijk?

Over de medewerkers van zonnepaneelbedrijven en de producenten van warmtepompen maakt hij zich geen zorgen. 'Die vinden allemaal snel weer een baan, maar voor de ondernemers is het enorm tragisch. Ze hebben gekozen op basis van politieke beslissingen en komen nu van een koude kermis thuis. Dat voelen vooral gespecialiseerde bedrijven. Brede installateurs die ook veel doen in traditionele technieken, draaien wel door. De producenten van warmtepompen hebben tientallen miljoenen euro's geïnvesteerd en installateurs hebben geld gestopt in scholing van medewerkers. Die investeringen leveren voorlopig niets op. In 2023 zijn er 150 duizend warmtepompen verkocht, in 2024 komen we naar verwachting uit op circa 100.000. En dat is volledig het effect van politieke keuzes. Iedereen is in verwarring, want wat willen ze in Den Haag nu eigenlijk?'

Stap voorwaarts in digitalisering

Techniek Nederland heeft ook positief nieuws. Half oktober is het Bestuursakkoord Digitale Gebouwde Omgeving getekend in het Bouwberaad waarvan Terpstra voorzitter is. 39 partijen ondertekenden het akkoord. Ze zullen de komende jaren hard werken aan standaardisering en het delen van data in de sectoren ontwerp, bouw en techniek. 'Digitalisering speelt een cruciale rol in de energietransitie en in verduurzaming en kan bovendien menskracht opleveren doordat het regelwerk sneller gaat. Dus hebben we concrete acties vastgelegd en gaan we die ook monitoren. Er is commitment vanuit de markt. De digitale context gaat het fundament vormen voor alle processen. Hierin hebben we ook de overheid nodig. Overheidsopdrachtgevers als Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf onderschrijven bijvoorbeeld net als de markt het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving. De hele sector gaat op basis van hetzelfde afsprakenstelsel data delen. Het akkoord levert een grote productiviteitsprong op. We kunnen straks méér doen met hetzelfde aantal mensen. Dat is

hard nodig gezien het grote tekort aan vakkrachten. Het akkoord brengt bovendien het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken dichterbij, zoals het versneld bouwen van grote aantallen woningen, de energietransitie en de omslag naar een circulaire bouwketen. Dit akkoord is daarmee goed nieuws voor bedrijven, sectoren én voor de hele maatschappij.'

Van ambitieus klimaatbeleid is nog niets te merken. En van groene groei ook niet. Integendeel. De salderingsregeling en de verplichting om bij vervanging van de cv-ketel een hybride warmtepomp te installeren, zijn geschrappt.

Bezoek onze website!
Scan de QR-code

Techniek Nederland

Korenmolenlaan 4
3447 GG Woerden
www.technieknederland.nl

Doekle Terpstra